

OBRAZLOŽENJE UZ NACRT BUDŽETA GRADA ZENICA ZA 2023. GODINU

I PRAVNI OSNOV

Budžet Grada, kao interni zakonski akt, predstavlja ključni dokument kojim se određuje politika finansiranja aktivnosti i programa iz djelokruga nadležnosti Grada kao lokalne samouprave. S obzirom na brojnost obaveza postavljenih pred jedinice lokalne samouprave, te oskudnost raspoloživih javnih sredstava za njihovo pokriće, značaj gradskog budžeta, odnosno njegovog pravilnog konstruisanja, još je veći. Stoga je neophodno da se u procesu planiranja budžeta odrede prioriteta na sistematičan i realan način, te sredstva alociraju na zadovoljenje potreba lokalne zajednice s ciljem najefektivnijeg trošenja javnih prihoda.

Pravni osnov za donošenje Budžeta Grada Zenica za 2023. godinu je sadržan u Zakonu o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 49/06 i 51/09) i Statutu Grada Zenica ("Službene novine Grada Zenica", broj: 5/15).

Članovima 15. do 28. Zakona o budžetima u FBiH propisan je način i postupak izrade i donošenja budžeta kantona, gradova i općina, zatim članom 13. i 15. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH propisana je obaveza Gradonačelnika da dostavi nacrt budžeta vijeću, a članom 21. stav 1. tačka 3. Statuta Grada Zenica utvrđena je nadležnost Gradskog vijeća u donošenju budžeta.

Nacrt budžeta Grada Zenica za 2023. godinu izrađen je u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 60/14) i po kontima iz Analitičkog kontnog plana za Budžet i budžetske korisnike, koji je sastavni dio Pravilnika, a u cilju jedinstvenog evidentiranja u računovodstvene knjige. Navedenim Pravilnikom definisane su i standardne budžetske klasifikacije i to: organizaciona, ekonomska, funkcionalna i fondovska klasifikacija, a sve u svrhu obezbjeđenja kontrole namjenskog trošenja sredstava budžeta. Nacrt budžeta za 2023. godinu sadrži sve navedene budžetske klasifikacije.

II OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Budžet se sastoji od općeg i posebnog dijela i kapitalnog budžeta. Opći dio Budžeta sastoji se od Računa prihoda i rashoda, Računa kapitalnih primitaka i izdataka i Računa finansiranja, a poseban dio sadrži detaljan raspored rashoda i izdataka budžetskih korisnika.

Članom 1. predložena je visina ukupnih prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka Budžeta za 2023. godinu.

Članom 2. utvrđeni su ukupni prihodi i primici, te rashodi i izdaci po grupama.

Gradonačelnik je sačinio Nacrt budžeta Grada Zenica za 2023. godinu, kojim se utvrđuje politika finansiranja, odnosno procjenjuju prihodi, te raspoređuju sredstva u skladu sa programskim aktivnostima budžetskih korisnika i raspoloživim sredstvima, kao i aktima Gradskog vijeća. Predloženi Nacrt budžeta ima za cilj da se najbitniji programi i aktivnosti finansiraju i sprovedu na najefikasniji način.

U procesu kreiranja Nacrta za 2023. godinu, kao polazni osnov uzeto je izvršenje Budžeta za period januar – novembar 2022. godine, Dokument okvirnog Budžeta Grada Zenica za period 2022.-2024. godine, broj: 02-11-12783/22 od 14.06.2022. godine, na osnovu čega je izvršeno planiranje tekućih i razvojnih programa Grada, uz uvažavanje procijenjenih općih i namjenskih prihoda kao izvora za njihovu realizaciju.

Nacrtom budžeta za 2023. godinu prihodi su planirani na osnovu: ostvarenja za 2021. godinu, zatim ostvarenja za period januar – novembar 2022. godine, makroekonomskih projekcija prihoda Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, te procjena budžetskih korisnika za one prihode i primitke koji su u nadležnosti istih.

Rashodovna strana sačinjena je na temelju zahtjeva budžetskih korisnika, uz uvažavanje zakonskih obaveza, politika i prioriteta, zatim procjene raspoloživih budžetskih sredstava, kao i inflatornih kretanja kako na domaćem, tako i na stranom tržištu. U procjenama Centralna banka BiH navodi da se na osnovu zvaničnih podataka iz oktobra 2022. godine, kao i podataka o očekivanim kretanjima egzogenih varijabli poput cijena hrane i nafte, te domaće i strane ekonomske aktivnosti u narednom periodu, očekuje da bi godišnja inflacija u 2022. godini mogla iznositi oko 14,0 %. Dalje u svojim procjenama navode da bi moglo doći do usporavanja inflacije u 2023. godini, ali da će i dalje biti znatno iznad višegodišnjeg prosjeka za Bosnu i Hercegovinu.

Sve navedeno direktno će uticati kako na ostvarenje pojedinih vrsta prihoda i primitaka, tako i na izvršenje većine rashoda i izdataka u 2023. godini.

Dostavljeni zahtjevi za odobrenje rashoda budžetskih korisnika su razmatrani uz konsultovanje i pregovaranje sa budžetskim korisnicima i utvrđena je predložena visina sredstava za svakog budžetskog korisnika

Smatramo da predloženi Nacrt budžeta Grada Zenica za 2023. godinu, predstavlja dobru polaznu osnovu za uspješno provođenje javne rasprave i da će učesnici tokom javne rasprave svojim konkretnim i realnim primjedbama, prijedlozima i sugestijama doprinijeti kvalitetu konačnog Budžeta Grada Zenica za 2023. godinu.

A – PRIHODI I PRIMICI

Prihodi i primici Budžeta Grada Zenica za 2023. godinu planirani su u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH ("Službene novine FBiH" broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22), Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 1/06, 2/06, 5/06, 7/09 i 12/13), te ostalim federalnim i kantonalnim zakonskim propisima i odlukama Gradskog vijeća kojima su regulisani prihodi budžeta.

Ukupno planirani prihodi i primici u Nacrtu budžeta za 2023. godinu iznose 84.650.107,01 KM i isti su za 29% veći od ukupnih prihoda i primitaka planiranih Izmjenama i dopunama Budžeta za 2022. godinu (u daljem tekstu Budžet za 2022. godinu).

Strukturu prihoda i primitaka po Nacrtu budžeta za 2023. godinu čine:

1. prihodi i primici Grada planirani u iznosu od 67.728.127,01 KM i
2. primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake planirane u iznosu od 16.921.980,00 KM.

Struktura prihoda i primitaka planiranih Nacrtom budžeta za 2023. godinu, kao i uporedni pokazatelji u odnosu na Budžet 2022. godine, dati su u sljedećoj tabeli.

TABELA br. 1 (KM)

RED. BR.	VRSTA PRIHODA	IZMJENE I DOPUNE BUDŽETA 2022. g.	OSTVARENJE I - XI 2022. g.	NACRT BUDŽETA 2023. g.	INDEX (5:3 x 100)	% UČEŠĆA u ukupnim prihodima budžeta	% UČEŠĆA u prihodima Grada
1	2	3	4	5	6	7	8
I	PRIHODI OD POREZA	28.911.745,44	27.409.405,65	30.720.853,00	106	36,29	45,36
II	NEPOREZNI PRIHODI	13.015.650,00	11.543.213,68	14.457.208,50	111	17,08	21,35
III	PRIMLJENI TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE	2.992.596,25	2.741.394,80	2.660.414,79	89	3,14	3,93
IV	PRIMLJENI KAPITALNI TRANSFERI	4.149.042,38	3.564.964,77	4.789.650,72	115	5,66	7,07
V	KAPITALNI PRIMICI	3.170.000,00	2.987.406,00	12.550.000,00	396	14,83	18,53
VI	PRENOS NAMJ. SRED. CZ PO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠ. LJUDI ... - 0,5%, NEUTROŠENIH U PRETH. GOD.	2.115.531,49	2.115.531,49	2.550.000,00	121	3,01	3,77
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI GRADA (od I do VI)	54.354.565,56	50.361.916,39	67.728.127,01	125	80,01	100,00
VII	PRIMLJENI TRANSFERI OD OSTALIH NIVOVA VLASTI - NAMJENSKE DOZNAKE	11.020.660,00	7.687.608,79	16.921.980,00	154	19,99	
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI BUDŽETA (od I do VII)	65.375.225,56	58.049.525,18	84.650.107,01	129	100,00	
AKUMULISANI VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA - AKUMULISANI SUFICIT		2.507.283,56	3.152.876,03	3.600.000,00	144		

1. PRIHODI OD POREZA

Prihodi od poreza planirani su u iznosu od 30.720.853,00 KM, a što je za 6% više od iznosa planiranog Budžetom za 2022. godinu. U Nacrtu budžeta za 2023. godinu, porezni prihodi predstavljaju najznačajniji izvor prihoda, jer u strukturi prihoda Grada učestvuju sa 45,36%.

Prihodi od indirektnih poreza planirani su u iznosu od 16.663.003,00KM ili 3% više u odnosu na planirani iznos u Budžetu 2022. godine, te predstavljaju najveću kategoriju poreznih prihoda, s obzirom da je njihovo učešće u ukupnim poreznim prihodima 54,24%.

Projekcije prihoda indirektnih poreza rađene su u skladu sa revidiranim projekcijama javnih prihoda za 2022. godinu i projekcijama za period 2023. – 2025. godine, urađenih od strane Federalnog ministarstva finansija u oktobru 2022. godine, a koje se temelje se na tekućim trendovima naplate prihoda, kao i predviđanjima kretanja makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje.

Tokom 2023. godine, raspodjela ovih prihoda vršit će se prema Uputstvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2023. godinu ("Službene novine FBiH", broj 99/22), kojim je procenat učešća Grada Zenica povećan sa 4,964% na 5,006%, a što predstavlja povećanje za 0,846%.

Pored indirektnih poreza, značajno učešće u poreznim prihodima imaju i porez na dohodak planiran u iznosu 10.431.000,00 KM ili 13% više u odnosu na planirani iznos u Budžetu 2022. godine, kao i porez na imovinu sa planom od 3.590.000,00 KM, koji je za 8% veći od iznosa planiranog Budžetom 2022. godine.

U okviru prihoda od poreza, kategorije: porez na dobit pojedinaca, porez na plaću i ostali porezi na promet proizvoda i usluga predstavljaju zaostale uplate poreza iz ranijih godina i kao takve nisu dovoljno predvidive.

2. NEPOREZNI PRIHODI

Zakonski propisi koji definišu neporezne prihode su: Zakon o cestama FBiH ("Službene novine FBiH", broj 12/10, 16/10 i 66/13), Zakon o građevinskom zemljištu ("Službene novine FBiH", broj 25/03, 16/04 – ispr. 67/05 i 94/18- Odluka Ustavnog suda FBiH), Zakon o prostornom uređenju i građenju ("Službene novine ZDK", broj: 1/14 i 4/16), Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10), Odluka o građevinskom zemljištu Grada Zenica ("Službene novine Općine Zenica", broj: 4/07 - prečišćeni tekst, 2/08, 5/08, 1/10, 2/11, 2/12, 2/13, 1/14 i "Službene novine Grada Zenica", broj: 2/15, 2/16, 3/17 i 2/18), Odluka o komunalnim djelatnostima zajedničke potrošnje ("Službene novine općine Zenica", broj: 7/01, 4/07, 3/08, 1/10, 2/11, 4/13, 2/14 i "Službene novine Grada Zenica" broj: 1/16, 1/18 i 4/18, 5/18, 1/19, 1/20, 7/20 i 2/22), Odluka o komunalnim taksama ("Službene novine Grada Zenica", broj: 6/18 - novi prečišćeni tekst, 4/20 i 2/21), Odluka o gradskim administrativnim taksama ("Službene novine Grada Zenica", broj: 2/19 i 1/20), te drugi propisi kojima se utvrđuje visina naknada, novčanih kazni i taksi u nadležnosti Grada.

Neporezni prihodi u Nacrtu budžeta 2023. godine planirani su u iznosu od 14.457.208,50 KM, što je za 11% veće od iznosa planiranog Budžetom 2022. godine, i isti čine 21,35% planiranih prihoda Grada za 2023. godinu.

3. PRIMLJENI TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE

Primljeni tekući transferi i donacije Nacrtom budžeta za 2023. godinu planirani su u ukupnom iznosu od 2.660.414,79 KM ili 11% manje od sredstava planiranih Budžetom za 2022. godinu, a isti čine 3,93% ukupno planiranih prihoda i primitaka Grada. Ova sredstva odnose se na planirane primljene tekuće transfere od međunarodnih organizacija, ostalih nivoa vlasti, javnih preduzeća i fondova, te donacije.

U okviru ove grupe prihoda, najznačajnije izvore prihoda čine sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH, a čiji je utrošak planiran na organizacionom kodu Sektora za ekologiju i komunalne poslove.

4. PRIMLJENI KAPITALNI TRANSFERI

Primljeni kapitalni transferi planirani su u Nacrtu budžeta 2023. godine u ukupnom iznosu od 4.789.650,72 KM ili 15% više od sredstava planiranih Budžetom za 2022. godinu, a što čini 7,07% ukupno planiranih prihoda i primitaka Grada, i isti podrazumijevaju sredstva za kapitalne projekte koja će se doznačiti iz budžeta viših nivoa vlasti, javnih ustanova, javnih preduzeća i fondova.

U okviru kapitalnih transfera najveći iznos planiranih sredstava se odnosi na sredstva Kantona za vodoprivredne objekte u ukupnom iznosu od 2.000.000,00 KM, sredstva JU Dom zdravlja Zenica i JU Apoteka Zdravlje Zenica za rekonstrukciju i investiciono održavanje ambulanti i depoa apoteka u iznosu od 1.000.000,00 KM, te projekat Regionalni vodovod Plava voda u ukupnom iznosu od 864.200,00 KM.

5. KAPITALNI PRIMICI

Na ime kapitalnih primitaka u Nacrtu budžeta Grada Zenica za 2023. godinu planiran je ukupan iznos od 12.550.000,00 KM, a njihovu strukturu čine:

- Primici od prodaje zemljišta (Duće, poslovne zone i drugo zemljište) u iznosu od 12.300.000,00 KM,
- Primici od prodaje ostalih stalnih sredstava (stanovi) u iznosu od 250.000,00 KM.

6. PRENOS NAMJENSKIH SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE PO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA - 0,5%, NEUTROŠENIH U PRETHODNOJ GODINI

Prikupljanje sredstava definisano Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća vrši se na poseban transakcijski račun za sredstva za zaštitu i spašavanje. S obzirom da se radi o namjenskim sredstvima, Instrukcijom federalnog ministra finansija o planiranju i korištenju sredstava sa posebnog transakcijskog računa propisano je da se neiskorištena sredstva prikupljena po osnovu pomenutog Zakona prenose u narednu godinu i da ista predstavljaju stvarni prihod za trošenje u narednoj godini. U skladu s tim, neutrošena sredstva iz 2022. godine u iznosu od 2.550.000,00 KM planiraju se u Nacrtu budžeta za 2023. godinu.

7. PRIMLJENI TRANSFERI OD OSTALIH NIVOA VLASTI – NAMJENSKE DOZNAKE

Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake planirane su u Nacrtu budžeta 2023. godine u ukupnom iznosu od 16.921.980,00 KM, a podrazumijevaju namjenska sredstva iz budžeta ostalih nivoa vlasti.

Strukturu namjenskih doznaka čine:

- primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti planirani u iznosu od 16.371.980,00 KM i
- primljeni kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti planirani u iznosu od 550.000,00 KM.

Navedeni transferi odnose se na sredstva koja Kanton doznachava na depozitni račun Grada Zenica za isplatu: stipendija djeci boračke populacije, pomoći boračkoj populaciji, studentskih kredita, alternativnog smještaja, socijalnih pomoći, dodatka na djecu, naknada porodiljama, naknade roditeljima - njegovateljima i drugih naknada i pomoći koje su u nadležnosti Službe za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti, Službe za boračko-invalidsku zaštitu i JU Centar za socijalni rad Zenica.

Povećanje ove grupe prihoda uslijedilo je zbog donošenja Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/21), kao i donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 16/22), koji se počeo primjenjivati od 01.09.2022. godine, a kojim su uvećane naknade za žene - majke porodilje (zaposlene i nezaposlene).

Primljeni kapitalni transferi odnose se na kapitalne transfere od Kantona namijenjene za stambeno zbrinjavanje boračke populacije.

B – RASHODI I IZDACI

Planirani rashodi i izdaci u Nacrtu budžeta za 2023. godinu ukupno iznose 84.650.107,01 KM i isti su za 29% veći od ukupno planiranih rashoda i izdataka Budžeta za 2022. godinu.

Strukturu rashoda i izdataka po Nacrtu budžeta za 2023. godinu čine:

1. rashodi i izdaci iz prihoda Grada planirani u iznosu od 67.728.127,01 KM i
2. transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake planirane u iznosu od 16.921.980,00 KM.

Planirani iznosi rashoda i izdataka Nacrta budžeta za 2023. godinu, zatim rashodi i izdaci Budžeta 2022. godine i struktura istih dati su u Tabeli broj 2.

TABELA br. 2 (KM)

RED. BR.	VRSTA RASHODA	IZMJENE I DOPUNE BUDŽETA 2022. g.	IZVRŠENJE I - XI 2022. g.	NACRT BUDŽETA 2023. g.	INDEX (5:3 x 100)	% UČEŠĆA u ukupnim rashodima budžeta
1	2	3	4	5	6	7
I	REDOVNA DJELATNOST	14.367.317,50	11.745.226,93	16.762.610,00	117	19,80
1	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	11.003.200,00	9.211.370,90	12.785.050,00	116	15,10
2	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	1.009.600,00	882.836,24	1.225.600,00	121	1,45
3	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	2.194.104,50	1.527.731,98	2.496.960,00	114	2,95
4	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	160.413,00	123.287,81	255.000,00	159	0,30
II	POSEBNE NAMJENE	39.787.248,06	23.380.157,24	50.765.517,01	128	59,97
1	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	12.267.032,34	8.630.054,97	12.767.600,00	104	15,08
2	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	8.562.677,00	6.365.505,05	8.481.739,29	99	10,02
3	KAPITALNI TRANSFERI	1.011.472,95	445.143,06	2.841.120,74	281	3,36
4	IZDACI ZA KAMATE	630.000,00	630.000,00	650.000,00	103	0,77
5	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	12.633.534,28	6.631.898,72	20.678.556,98	164	24,43
	NAMJENSKA SRED. ZA ZAŠTITU OD POŽARA OD NAKNADA ZA VATROGAS.	260.000,00	61.099,08	260.000,00	100	0,31
	NAMJENSKA SRED. CZ PO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠ. LJUDI ... - 0,5%	3.015.531,49	247.876,40	3.520.000,00	117	4,16
	SREDSTVA FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA FBIH SA NEUTROŠ. SRED. U PRETH. G.	1.407.000,00	368.579,96	1.566.500,00	111	1,85

RED. BR.	VRSTA RASHODA	IZMJENE I DOPUNE BUDŽETA 2022. g.	IZVRŠENJE I - XI 2022. g.	NACRT BUDŽETA 2023. g.	INDEX (5:3 x 100)	% UČEŠĆA u ukupnim rashodima budžeta
1	2	3	4	5	6	7
III	TEKUĆA BUDŽETSKA REZERVA	200.000,00	137.432,85	200.000,00	100	0,24
	UKUPNO RASHODI I IZDACI IZ PRIHODA GRADA (od I do III)	54.354.565,56	35.262.817,02	67.728.127,01	125	80,01
IV	TRANSFERI OD OSTALIH NIVOVA VLASTI - NAMJENSKE DOZNAKE	11.020.660,00	7.601.833,03	16.921.980,00	154	19,99
1	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	10.900.660,00	7.568.371,03	16.371.980,00	150	19,34
2	KAPITALNI TRANSFERI	120.000,00	33.462,00	550.000,00	458	0,65
	UKUPNO RASHODI I IZDACI BUDŽETA (od I do IV)	65.375.225,56	42.864.650,05	84.650.107,01	129	100,00
RASPORED AKUMULISANOG SUFICITA		2.507.283,56	2.507.283,56	3.600.000,00	144	

1. REDOVNA DJELATNOST BUDŽETSKIH KORISNIKA

Planirani rashodi i izdaci za redovnu djelatnost budžetskih korisnika u 2023. godini iznose 16.762.610,00 KM, odnosno za 17% su veći od planiranih rashoda i izdataka za ove namjene u 2022. godini. Ova grupa rashoda u ukupno planiranim rashodima učestvuje sa 19,80%.

1.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca

Sredstva utvrđena u Nacrtu budžeta za 2023. godinu na pozicijama "Bruto plaće i naknade plaća", "Naknade troškova zaposlenih" i "Doprinosi poslodavca" planirana su u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17), Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima Grada Zenica, broj: 02-45-7549/21 od 21.04.2021. godine, Odlukom o plaćama i naknadama plaća zaposlenika gradskih organa Zenica i Sporazumom postignutim između Gradonačelnika i predsjednika Sindikalne organizacije državnih službenika i namještenika Grada Zenica, broj: 02-45-246/23 od 05.01.2023. godine.

Bruto plaće i naknade plaća sa pripadajućim doprinosima poslodavca, za 400 radnika, planirane su u ukupnom iznosu od 12.195.000,00 KM i u ukupnim rashodima učestvuju sa 14,41%, a za 16,57% su veće u odnosu na ove vrste rashoda planirane za 2022. godinu. Treba napomenuti da je u navedenim iznosima i broju radnika uključena Javna ustanova Centar za socijalni rad Zenica i Profesionalna vatrogasna jedinica koja je u sastavu Službe civilne zaštite.

Planirani iznosi plaća, naknada troškova zaposlenih i doprinosa poslodavca uključuju uvećanje osnovice za obračun plaća, uvećanja naknada po osnovu minulog rada zaposlenih, prijem određenog broja novih radnika, kao i penzionisanje radnika, te pretpostavku da će svi zaposleni raditi tokom cijele 2023. godine, izuzev perioda korištenja godišnjeg odmora.

U skladu sa gore navedenim zakonskim propisima, a u okviru pozicije "Naknade troškova zaposlenih", planirana su sredstva u iznosu od 1.815.650,00 KM, i to na ime naknade za prijevoz na posao i sa posla, naknade za topli obrok, regresa za godišnji odmor, otpremnine pri odlasku u penziju, pomoći u slučaju teške bolesti radnika i člana uže porodice, smrti radnika i člana uže porodice i drugo.

1.2. Izdaci za materijal i usluge

Na ime izdataka za materijal i usluge, Nacrtom budžeta za 2023. godinu, planirana su sredstva u iznosu od 2.496.960,00 KM, što je za 14% veće u odnosu na planirana sredstva za ove namjene u 2022. godini.

Ova grupa izdataka sastoji se od izdataka za: energiju, komunikaciju i komunalne usluge, kancelarijski materijal, usluge prijevoza i goriva, unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine, tekuće održavanje zgrada, vozila i opreme, osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa, kao i za ugovorene i druge posebne usluge za budžetske korisnike Grada Zenica.

1.3. Nabavka stalnih sredstava

Na ime nabavke opreme neophodne za rad organa gradske uprave i JU Centar za socijalni rad Zenica planirana su sredstva u iznosu od 255.000,00 KM.

2. POSEBNE NAMJENE

Ova grupa rashoda i izdataka u Nacrtu budžeta za 2023. godinu planirana je u iznosu od 50.765.517,01 KM ili za 28% je veća od iznosa planiranog za ove namjene u Budžetu 2022. godine. Učešće ovih rashoda i izdataka, u odnosu na ukupno planirane, iznosi 59,97%.

2.1. Izdaci za materijal i usluge

Grupa izdataka za materijal i usluge koji se odnose na posebne namjene planirana je u iznosu 12.767.600,00 KM ili za 4% je veća od planiranih sredstava u Budžetu 2022. godine. Učešće ove grupe izdataka u ukupno planiranim rashodima i izdacima Nacrta budžeta iznosi 15,08%.

Ova grupa izdataka obuhvata izdatke za: putne troškove, energiju, komunikaciju i komunalne usluge, nabavku materijala i sitnog inventara, usluge prijevoza i goriva, unajmljivanje imovine, tekuće održavanje, osiguranje, te ugovorene i druge posebne usluge.

2.2. Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u ukupno planiranim rashodima učestvuju sa 10,02%, a planirani su u ukupnom iznosu od 8.481.739,29 KM i za 1% su manji od planiranih rashoda za ove namjene u 2022. godini.

Tekući transferi i drugi tekući rashodi obuhvataju: tekuće transfere pojedincima, tekuće transfere neprofitnim organizacijama, tekuće transfere javnim preduzećima i javnim ustanovama, tekuće transfere privatnim preduzećima i preduzetnicima, te druge tekuće rashode.

Kod planiranja tekućih transfera nastojalo se da Grad, u skladu sa nadležnostima utvrđenim Statutom, kao i raspoloživim sredstvima, pomogne onim korisnicima, odnosno podrži one programe koji su već stekli legitimitet i postali prepoznatljivi u sredinama u kojima se realizuju.

2.3. Kapitalni transferi

Ovi izdaci u Nacrtu budžeta za 2023. godinu planirani su u iznosu od 2.841.120,74 KM ili za 181% su veći od kapitalnih transfera planiranih u Budžetu 2022. godine. Učešće kapitalnih transfera u ukupno planiranim rashodima iznosi 3,36%.

Povećanje kapitalnih transfera je rezultat povećanja planiranog transfera za opremu i adaptaciju ustanova iz oblasti kulture (sanacija krova na objektu Bosanskog narodnog pozorišta), zatim transfera JP Regionalni vodovod Plava voda d.o.o. Travnik za realizaciju Projekta Plava voda, te transfera JP ZENICAGAS d.o.o. Zenica za izgradnju primarnog gasovoda i sekundarne distributivne gasne mreže i drugo.

2.4. Izdaci za kamate

Nacrtom budžeta za 2023. godinu planirana su sredstva na ime kamata za inostrano pozajmljivanje u iznosu od 650.000,00 KM, a odnose se na kamate po kreditu od Saudijskog fonda za razvoj za Projekat glavne gradske magistrale u Zenici.

2.5. Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Na ime nabavke stalnih sredstava u 2023. godini, Nacrtom budžeta predviđena su sredstva u iznosu od 20.678.556,98 KM, odnosno za 64% su veća od planiranih sredstava u 2022. godini. Učešće ovih izdataka u ukupno planiranim rashodima i izdacima iznosi 24,43%.

Najveći izdaci za nabavku stalnih sredstava odnose se na:

- nabavku zemljišta (ekspropriacije) u iznosu od 2.000.000,00 KM,
- projekat modernizacije i proširenja javne rasvjete u iznosu od 583.000,00 KM,
- izgradnju Eko kuće Smetovi u ukupnom iznosu od 250.000,00 KM,
- nabavku građevine za potrebe gradske uprave u iznosu od 3.000.000,00 KM,
- rekonstrukciju i investiciono održavanje poslovnih prostora, društvenih domova, prostorija MZ, poslovnih zona i drugih objekata u ukupnom iznosu od 650.000,00 KM,
- rekonstrukciju i investiciono održavanje ambulanti i depoa apoteka, te objekta hitne pomoći u ukupnom iznosu od 4.500.000,00 KM,
- sanacija amfiteatra na izletišta Smetovi u iznosu od 160.000,00 KM,
- rekonstrukciju i investiciono održavanje putne mreže u ukupnom iznosu od 4.005.722,17 KM,
- izgradnju, rekonstrukciju i investiciono održavanje poslovnih zona u iznosu od 1.000.000,00 KM, te
- rekonstrukciju i investiciono održavanje vodovodne i kanalizacione mreže u ukupnom iznosu od 2.592.807,81 KM.

2.6. Izdaci za otplate dugova

Otplate dugova primljenih kroz Državu, realizuju se u skladu sa Kreditnim sporazumom projekat glavne gradske magistrale u Zenici između Saudijskog fonda za razvoj i Bosne i Hercegovine - kredit broj: 3/539 ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori" broj 2/12) i instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, a na osnovu Podugovora o kreditu, broj: 08-14-4260/11 od 10.02.2012. godine, zaključenom između Federacije BiH koju zastupa Federalno ministarstvo finansija/finansija i Grada Zenica. Za ove namjene planira se izdvojiti iznos od 2.600.000,00 KM, a što je u skladu sa otplatnim planom i predstavlja dvije rate po ovom kreditu. Navedeni iznos je planiran iz rasporeda akumulisanog suficita, na organizacionom kodu Službe za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice.

2.7. Namjenska sredstava za zaštitu od požara od naknada za vatrogastvo

Namjenska sredstva za zaštitu od požara od naknada za vatrogastvo u Nacrtu budžeta za 2023. godinu planirana su u iznosu od 260.000,00 KM na organizacionom kodu Službe civilne zaštite, a koristit će se u skladu sa namjenama za koje su i određene Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine FBiH", broj 64/09), Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine ZDK", broj 5/11) i Odlukom o visini naknade za vatrogastvo ("Službene novine općine Zenica", broj: 4/13 i 2/14 i "Službene novine Grada Zenica", broj 2/15).

2.8. Namjenska sredstava civilne zaštite po Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća – 0,5%

U okviru Jedinistvenog računa trezora, otvoren je poseban namjenski transakcijski račun za sredstva zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, na koji se vrši prenos sredstava uplaćenih na depozitni račun Grada Zenica, a utrošak istih se vodi na organizacionom kodu Službe civilne zaštite.

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH" broj: 39/03, 22/06 i 43/10), Nacrtom budžeta za 2023. godinu za ove namjene, zajedno sa prenesenim neutrošenim sredstvima u 2022. godini (iznos 2.550.000,00 KM), planirano je ukupno 3.520.000,00 KM.

2.9. Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH

Fond za zaštitu okoliša FBiH prikupljena sredstva raspoređuje kantonima, dok vlade kantona doznačena sredstva raspoređuju između budžeta kantona i budžeta jedinica lokalne samouprave. Za ove namjene Nacrtom budžeta za 2023. godinu planiran je iznos od 1.566.500,00 KM organizacionom kodu Sektora za ekologiju i komunalne poslove.

3. TEKUĆA BUDŽETSKA REZERVA

U skladu sa članom 60. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Nacrtom budžeta za 2023. godinu planirana su i sredstva na ime tekuće budžetske rezerve u iznosu od 200.000,00 KM ili 0,36% planiranih prihoda, bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i bez primitaka, a koristit će se za

nepredviđene namjene za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti.

4. TRANSFERI OD OSTALIH NIVOA VLASTI – NAMJENSKE DOZNAKE

Transferi od ostalih nivoa vlasti u Nacrtu budžeta 2023. godine planirani su u iznosu od 16.921.980,00 KM, odnosno za 54% više od iznosa planiranog u Budžetu za 2022. godinu. Njihovo učešće u ukupnim rashodima i izdacima iznosi 19,99% i podrazumijevaju namjenska sredstva doznačena iz budžeta ostalih nivoa vlasti.

Ova sredstva odnose se uglavnom na sredstva doznačena od Kantona za namjenske isplate i to za: studentske kredite, alternativni smještaj, stipendije za boračku populaciju, transfere pojedincima - pomoći boračkoj populaciji, kapitalne transfere - stambeno zbrinjavanje boračke populacije, te za socijalne pomoći, dodatak na djecu, naknade porodiljama, naknade roditeljima - njegovateljima i druge naknade i pomoći koje su u nadležnosti Službe za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti, Službe za boračko-invalidsku zaštitu i JU Centar za socijalni rad Zenica.

U skladu sa članom 26. Zakona o budžetima u FBiH, planiran je raspored akumulisanog suficita u iznosu od 3.600.000,00 KM, na organizacionom kodu 61010001 - Služba za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice, i to za:

- otplatu glavnice po kreditu od Saudijskog fonda za razvoj - GGM u iznosu od 2.600.000,00 KM i
- transfer JP VIK d.o.o. Zenica za izgradnju kolektora i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (učešće Grada u sufinansiranju sa KfW) u iznosu od 1.000.000,00 KM.

U skladu sa prethodno navedenim predlažemo Gradskom vijeću Zenica da usvoji Nacrt budžeta Grada Zenica za 2023. godinu i uputi u javnu raspravu u trajanju od 10 dana.

SLUŽBA ZA FINANSIJE